

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
ELEANOR SHARPSTON IŠVADA,
pateikta 2012 m. rugsėjo 27 d.¹

Byla C-379/11

Caves Krier Frères Sàrl
prieš
Directeur de l'Administration de l'emploi

(Cour Administrative (Liuksemburgo Didžioji Hercogystė) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Laisvas darbuotojų judėjimas — SESV 21 ir 45 straipsniai — Nacionalinės teisės aktai — Kompensacijos už socialinio draudimo įmokas, kurias valstybė narė moka darbdaviams, įdarbinusiems bedarbius, kuriems yra suėję 45 metai ir kurie registruoti tos valstybės kompetentingose valdžios institucijose — Apribojimas — Pateisinimas“

1. Liuksemburge darbdaviai, įdarbinantys bedarbius, kuriems yra suėję 45 metai, turi teisę gauti įdarbinimo subsidiją². Ši subsidija teikiama kompensuojant darbdavio už įdarbintą darbuotoją mokamas socialinio draudimo įmokas. Tačiau toks darbuotojas turi būti buvęs Liuksemburgo Užimtumo tarnybos³ teritorinėje darbo biržoje kaip darbo ieškantis asmuo. *Cour administrative* (Administracinis teismas) (Liuksemburgas) klausia, ar tokia sąlyga suderinama su SESV 21 ir 45 straipsniais, susijusiais atitinkamai su piliečių teise laisvai judėti ir apsigyventi ir su darbuotojų judėjimo laisve Europos Sąjungoje.

Teisės aktai

ES teisė

Sutarties nuostatos

2. Pagal SESV 21 straipsnį kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje.

3. SESV 45 straipsnyje nustatyta:

„1. Sąjungoje užtikrinama darbuotojų judėjimo laisvė.

2. Tokia judėjimo laisvė reiškia, kad įdarbinimo, darbo užmokesčio ir kitų darbo ir užimtumo sąlygų atžvilgiu panaikinama bet kokia valstybių narių darbuotojų diskriminacija dėl pilietybės.“

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — Žr. 9 punktą.

3 — *Administration de l'emploi* (toliau – ADEM).

4. Valstybės narės turi teisę riboti SESV 45 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas laisves, jeigu tokie ribojimai pateisinami viešosios tvarkos, visuomenės saugumo arba visuomenės sveikatos sumetimais, kaip numatyta 45 straipsnio 3 dalyje.

Reglamentas Nr. 1408/71

5. Reglamentu Nr. 1408/71⁴ derinami valstybių narių socialinės apsaugos teisės aktai, siekiant apsaugoti ES judančių asmenų socialinės apsaugos teises⁵. Į šio reglamento taikymo sritį patenka visi darbuotojai, įskaitant pasienio darbuotojus⁶. Jame numatyta, kad ES teritorijoje gyvenantys asmenys pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus turi tas pačias prievoleles ir naudojami tomis pačiomis socialinio draudimo išmokomis kaip ir tos valstybės piliečiai⁷. Į sričių, kurioms taikomas šis reglamentas, sąrašą įtraukti teisės aktai, susiję su bedarbio išmokomis (4 straipsnio 1 dalies g punktas). Tokios išmokos apima ne tik mokamus pinigus, bet ir pagalbą ieškant darbo – tokią pagalbą valstybės narės įdarbinimo tarnybos teikia darbuotojams, kurie joms pateikia duomenis apie save⁸.

6. Reglamento Nr. 1408/71 II dalies („Taikytinų teisės aktų nustatymas“) nuostatos sudaro išsamią ir vienodą kolizinių teisės normų sistemą, kurios tikslas užtikrinti, kad Sąjungoje judantiems darbuotojams būtų taikoma tik vienos valstybės narės socialinės apsaugos sistema⁹. Todėl 13 straipsnyje numatyta:

„1. Laikantis 14c straipsnio, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tie teisės aktai taikomi remiantis šioje dalyje nustatytais nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsnių:

- a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridškai įregistruota ar veiklos vieta arba ji nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje;

<...>“

4 — 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje. Tuo metu, kai kilo šioje byloje nagrinėjamas ginčas, buvo taikoma jo redakcija, išdėstyta 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 118/97, iš dalies keičiančio ir atnaujinančio Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamentą (EEB) Nr. 574/72, nustatantį Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3), A priedo I dalyje. Reglamentas Nr. 1408/71 buvo panaikintas ir pakeistas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 72) 2010 m. gegužės 1 d., kai pastarasis reglamentas įsigaliojo pagal 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 987/2009, nustatantį Reglamento (EB) Nr. 883/2004 įgyvendinimo tvarką (OL L 284, 2009, p. 1). Reglamento Nr. 883/2004 90 straipsnyje numatyta, kad Reglamentas Nr. 1408/71 vis tiek ir toliau taikomas tam tikriems veiksams, su kuriais ši byla nėra susijusi.

5 — Žr. Reglamento Nr. 1408/71 nuo pirmos iki penktos konstatuojamąsias dalis.

6 — 1 straipsnio a punktas. Pasienio darbuotojas 1 straipsnio b punkte apibrėžiamas kaip bet kuris pagal darbo sutartį dirbantis asmuo arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuris dirba vienos valstybės narės teritorijoje ir gyvena kitos valstybės narės teritorijoje, į kurią paprastai grįžta kasdien arba bent kartą per savaitę.

7 — 3 straipsnio 1 dalis.

8 — 1986 m. birželio 12 d. Sprendimas *Miethe* (1/85, Rink. p. 1837, 16 punktas).

9 — 1997 m. kovo 13 d. Sprendimas *Huijbrechts* (C-131/95, Rink. p. I-1409, 17 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).

7. III dalies 6 skyriuje išdėstytos specialios nuostatos, susijusios su bedarbio išmokomis. 71 straipsnyje pateiktos taisyklės, taikomos bedarbiams, kurie anksčiau dirbo pagal darbo sutartį ir kurie, dirbdami paskiausią darbą, gyveno valstybės narės, kuri nėra kompetentinga valstybė, teritorijoje. Jame išdėstytos taisyklės skiriasi atsižvelgiant į tai, ar bedarbis yra darbo netekęs pasienio darbuotojas (71 straipsnio 1 dalies a punktas), ar [kitas bedarbis,] „išskyrus pasienio darbuotoją“ (71 straipsnio 1 dalies b punktas). 71 straipsnio 1 dalies a punkte pasienio darbuotojams numatyta bendrosios taisyklės, įtvirtintos 13 straipsnio 2 dalies a punkte, išimtis. Jame nurodyta:

„1. Bedarbis, kuris anksčiau dirbo pagal darbo sutartį ir kuris, dirbdamas paskiausią darbą, gyveno valstybės narės, kitos nei kompetentinga valstybė, teritorijoje, išmokas gauna pagal šias nuostatas¹⁰:

- a) i) pasienio darbuotojas, kuris iš dalies arba atsitiktinai tapo bedarbiu jį įdarbinusioje įmonėje, gauna išmokas pagal kompetentingos valstybės teisės aktų nuostatas, tartum jis gyventų tos valstybės teritorijoje; šias išmokas moka kompetentinga įstaiga;
- ii) pasienio darbuotojas, tapęs visišku bedarbiu, išmokas gauna pagal tos valstybės narės, kurios teritorijoje jis gyvena, teisės aktų nuostatas, tartum tie teisės aktai jam būtų taikomi dirbant paskiausią darbą; šias išmokas savo lėšomis moka gyvenamosios vietos įstaiga;

<...>“

8. Asmuo, kuris yra darbuotojas, „išskyrus pasienio darbuotoją“, ir todėl patenka į 71 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo sritį, gali pasirinkti: jis gali kreiptis į kompetentingas valdžios institucijas su prašymu skirti bedarbio išmokas valstybėje, kurioje jis dirbo paskiausiai, arba savo gyvenamosios vietos valstybėje¹¹.

Nacionalinė teisė

9. Nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata yra *Code du travail* (Darbo kodeksas) L.541-1 straipsnio pirma pastraipa. Joje numatytas socialinio draudimo įmokų kompensavimas (toliau – įdarbinimo subsidija) tokiomis sąlygomis:

„Užimtumo fondas privataus sektoriaus darbdaviams kompensuoja socialinio draudimo įmokas (darbdavio dalį ir apdraustojų asmens dalį) už įdarbintus bedarbius, nesvarbu, ar tokie darbuotojai anksčiau gaudavo bedarbio išmokas, su sąlyga, kad šiems bedarbiams yra suėję 45 metai ir jie buvo bent vieną mėnesį registruoti [ADEM] teritorinėje darbo biržoje kaip darbo ieškantys asmenys.“

10. L.541-1 straipsnio trečioje pastraipoje numatyta, kad registravimo sąlyga netaikoma darbo ieškantiems asmenims, kuriems yra suėję 40 metų ir kuriems taikomas užimtumo palaikymo planas (toliau – atleidimo iš darbo planas), kaip numatyta Darbo kodekso L.513-3 straipsnyje¹².

11. L.622-6 straipsnio 1 dalyje numatyta: „Visi darbo ieškantys bedarbiai privalo registruotis [ADEM] kaip darbo ieškantys asmenys“.

10 — Kompetentinga valstybė yra valstybė narė, kurios teritorijoje įsikūrusi kompetentinga įstaiga (1 straipsnio q punktas). Žodis „įstaiga“ 1 straipsnio n punkte apibrėžiamas kaip įstaiga arba valdžios institucija, atsakinga už visų arba kai kurių socialinės apsaugos teisės aktų administravimą. Kompetentinga įstaiga nustatoma atsižvelgiant į 1 straipsnio o punktą: tai, be kita ko, yra įstaiga, kurioje atitinkamas asmuo yra apdraustas prašymo skirti išmoką pateikimo metu.

11 — Žr., pavyzdžiui, 1995 m. birželio 29 d. Sprendimo *Van Gestel* (C-454/93, Rink. p. I-1707) 23 punktą.

12 — Darbo kodekso L.513-1 straipsnyje įtvirtintas reikalavimas socialiniams partneriams sudaryti atleidimo iš darbo planą, jeigu įmonė vienu metu atleidžia iš darbo ne mažiau kaip penkis darbuotojus.

Faktinės aplinkybės, procesas ir prejudicinis klausimas

12. M. Krier gimė 1955 m. liepos 30 d. Ji yra Liuksemburgo pilietė, su šeima gyvenanti Vokietijoje. 2008 m. gegužės 1 d. Liuksemburgo įmonė *Caves Krier Frères Sàrl* (toliau – *Caves Krier*) įdarbino M. Krier, kuri tuo metu buvo 52 metų amžiaus, pagal neterminuotą darbo sutartį. M. Krier visą laiką dirbo Liuksemburge, nors prieš pat įsidarbindama *Caves Krier* ji buvo bedarbė, nes ankstesnysis jos darbdavys buvo nusprendęs ją atleisti iš darbo. Tuo laikotarpiu M. Krier buvo įsiregistravusi kaip bedarbė Vokietijos institucijose, todėl gaudavo bedarbio pašalpas savo gyvenamosios vietos šalyje.

13. 2008 m. rugsėjo 2 d. *Caves Krier* pateikė ADEM prašymą suteikti subsidiją už M. Krier įdarbinimą. 2008 m. rugsėjo 4 d. sprendimu ADEM direktorius atmetė šį prašymą motyvuodamas tuo, kad M. Krier nebuvo registruota ADEM kaip darbo ieškantis asmuo, kaip reikalaujama pagal nagrinėjamą nacionalinės teisės nuostatą. 2010 m. sausio 11 d. *Caves Krier* pateikė ieškinį *tribunal administratif* (Pirmosios instancijos administracinis teismas) dėl minėto sprendimo panaikinimo.

14. 2010 m. liepos 14 d. sprendimu *Tribunal administratif* atmetė *Caves Krier* ieškinį. Jis konstatavo, kad bedarbio, kuris gyvena Liuksemburge, todėl gali registruotis kaip bedarbis ADEM, padėtis nėra panaši į bedarbio, kuris negyvena Liuksemburge, todėl negali registruotis ADEM, o turi registruotis savo gyvenamosios vietos valstybės įdarbinimo įstaigoje, padėti.

15. 2010 m. rugpjūčio 12 d. *Caves Krier* apskundė šį sprendimą *Cour administrative* (Administracinis teismas).

16. Pastarojo teismo manymu, kyla ES teisės klausimas, susijęs su įdarbinimo subsidijos teikimo sąlygomis pagal nagrinėjamą nacionalinės teisės nuostatą, visų pirma susijusią su registravimo sąlyga¹³. Šis teismas nurodo, jog „neginčytina, kad tik Liuksemburgo teritorijoje gyvenantys asmenys gali registruotis ADEM, o joje negyvenantys bedarbiai to padaryti negali, todėl įdarbinimo subsidija faktiškai suteikiama tik darbdaviams, kurie įdarbina Liuksemburgo teritorijoje gyvenančius bedarbius“.

17. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo: kadangi jo nagrinėjamoje byloje valstybei neatstovaujama, ji neturėjo galimybės įrodyti, kad toks apribojimas, susijęs su gyvenamąja vieta, grindžiamas objektyviais bendrojo intereso pagrindais, nesusijusiais su atitinkamų asmenų pilietybe, ir yra proporcingas nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata teisėtai siekiamam tikslui. Nacionalinis teismas mano, kad negali pateisinti šių nuostatų savo iniciatyva. Todėl jis nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį klausimą:

„Ar ES teisę, ypač [SESV] 21 ir 45 straipsnius, atitinka Liuksemburgo *Code du Travail* L. 541-21 straipsnio pirma pastraipa tiek, kiek joje įtvirtinama teisė privataus sektoriaus darbdaviams kompensuoti socialinio draudimo įmokas (darbdavio dalį ir apdraustojo asmens dalį) už įdarbintus vyresnius nei 45 metų amžiaus bedarbius, nesvarbu, ar jiems buvo mokamos bedarbio išmokos, su sąlyga, kad šie bedarbiai bent vieną mėnesį buvo registruoti [ADEM] teritorinėje darbo biržoje kaip darbo ieškantys asmenys, nors tokia priemonė netaikoma darbdaviams, kurie įdarbina bedarbius, įsiregistravusius kaip darbo ieškantys asmenys atitinkamose užsienio tarnybose?“

18. Rašytines pastabas pateikė *Caves Krier*, Liuksemburgo, Čekijos Respublikos, Austrijos ir Lenkijos vyriausybės, taip pat Komisija.

19. *Caves Krier*, Liuksemburgo, Čekijos Respublikos ir Komisijos atstovai žodines pastabas pateikė per 2012 m. birželio 21 d. įvykusį posėdį.

13 — Prieš pateikdamas šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą *Cour administrative* kreipėsi į *Cour constitutionnelle* (Konstitucinis Teismas), kuris priėmė prejudicinį sprendimą dėl nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos atitikties Liuksemburgo Konstitucijos 10a straipsnio 1 daliai.

Vertinimas

Pirminės pastabos

20. Austrija teigia, kad nacionalinio teismo klausimas yra nepriimtinas dėl toliau nurodytų priežasčių. Pirma, nutartis dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą yra neaiški, nes joje nenurodyta, ar nagrinėjamoje nacionalinės teisės nuostatoje įtvirtinta gyvenamosios vietos sąlyga, ar reikalavimas registruotis. Todėl Austrija nurodo, kad nacionalinis teismas neapibrėžė su pateiktu klausimu susijusių faktinių aplinkybių ir teisės nuostatų taip, kad Teisingumo Teismas galėtų pateikti tinkamą atsakymą¹⁴. Antra, nacionalinis teismas remiasi tuo, kad reikalavimas registruotis netaikomas darbuotojams, kurie yra atleisti pagal atleidimo iš darbo planą¹⁵. Tačiau nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nacionalinis teismas nenurodo atitinkamų nacionalinės teisės nuostatų. Trečia, Austrija teigia (ir šiuo klausimu ją palaiko Čekijos Respublika), kad nacionalinio teismo pateiktas klausimas yra hipotetinis, nes nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata faktiškai netrukdė M. Krier pasinaudoti teise laisvai judėti ir įsidarbinti Liuksemburge.

21. Mano nuomone, šis klausimas yra priimtinas.

22. Pirma, man atrodo, kad nacionalinis teismas pakankamai aiškiai apibrėžė esmines nacionalinės teisės nuostatas ir ginčo kilmę nacionaliniu lygmeniu, kad Teisingumo Teismas galėtų nustatyti klausimus, kuriuos reikia išsiaiškinti, ir išnagrinėti prejudicinį klausimą. Be to, pateikdamos pastabas šalys sugebėjo išnagrinėti kylančius klausimus ir išdėstyti savo poziciją. Todėl, mano nuomone, Teisingumo Teismas gali priimti sprendimą dėl iškeltos klausimo.

23. Antra, nėra nurodoma, kad M. Krier yra darbuotoja, atleista pagal socialinį planą, todėl jai netaikomas reikalavimas registruotis, kaip nurodyta Darbo kodekso L. 541-1 straipsnio 3 dalyje. Dėl šios priežasties nagrinėti, ar tokia nuostata draudžiama pagal SESV 21 arba 45 straipsnį, nebūtina.

24. Trečia, kalbant apie teiginį, kad nacionalinio teismo pateiktas klausimas yra hipotetinis, būtina išnagrinėti toliau nurodytus klausimus.

25. Neginčijama, kad M. Krier yra pasienio darbuotoja ir kad ji turi teisę naudotis teisėmis laisvai judėti pagal SESV 45 straipsnį. Ji pasinaudojo šiomis teisėmis, kai nusprendė gyventi ne Liuksemburge, savo kilmės valstybėje, nors dirba šioje valstybėje.

26. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką nacionalinės nuostatos, trukdančios valstybės narės pilietybę turinčiam darbuotojui arba atgrasančios jį išvykti iš savo kilmės šalies įgyvendinant teisę laisvai judėti, yra šios laisvės kliūtys, net jeigu jos taikomos neatsižvelgiant į atitinkamo darbuotojo pilietybę¹⁶.

27. Todėl nagrinėjant nacionalinio teismo klausimą būtina išsiaiškinti, ar M. Krier yra nepalankioje padėtyje, nes gyvena Vokietijoje, todėl negali registruotis ADEM. Dėl M. Krier padėties jos darbdavė *Caves Krier* negali gauti subsidijos už jos įdarbinimą.

28. Teisingumo Teismas yra konstatavęs, kad darbuotojų teisė įsidarbinti ir dirbti tik tuomet gali būti visiškai veiksminga, jeigu darbdavys turi atitinkamą teisę juos įdarbinti pagal laisvą darbuotojų judėjimą reglamentuojančias nuostatas¹⁷.

14 — Austrija remiasi 2006 m. kovo 23 d. Sprendimo *Enirisorse* (C-237/04, Rink. p. I-2843) 17–19 punktais.

15 — Žr. šios išvados 10 punktą.

16 — 2010 m. kovo 16 d. Sprendimo *Olympique Lyonnais* (C-325/08, Rink. p. I-2177) 33 ir 34 punktai bei juose nurodyta teismų praktika.

17 — 2007 m. sausio 11 d. Sprendimo *Innovative Technology Center*, C-208/05, Rink. p. I-181, 23 punktas.

29. Atsižvelgdama į tai, nemanau, kad nacionalinio teismo klausimas yra hipotetinis. Reikia išnagrinėti klausimą, ar *Caves Krier*, kaip M. Krier darbdavė, yra nepalankioje padėtyje, nes kai ji įdarbino M. Krier, jai buvo atsisakyta mokėti subsidiją už vyresnio amžiaus darbuotojų įdarbinimą. Tai nėra hipotetinis klausimas – dėl jo nacionaliniu lygmeniu kilo tikras ginčas, kuris turi būti išspręstas. Be to, nagrinėjamas klausimas susijęs su M. Krier, kaip pasienio darbuotojos, teisėmis gyventi vienoje valstybėje narėje, o dirbti – kitoje. Reikia išsiaiškinti, ar nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata sudaromos kliūtys naudotis tokiomis teisėmis, todėl tokie asmenys, kaip antai M. Krier, patenka į nepalankią padėtį¹⁸.

30. Vis dėlto galiausiai manau, kad būtina pasiūlyti priimti sprendimą tik dėl SESV 45 straipsnio aiškinimo. SESV 21 straipsnyje numatyta kiekvieno Europos Sąjungos piliečio teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje. SESV 45 straipsnyje įtvirtinta specialioji su šia teise susijusi nuostata dėl laisvo darbuotojų judėjimo. Kadangi pagrindinė byla patenka į pastarosios nuostatos taikymo sritį, manau, kad nebūtina atskirai spręsti SESV 21 straipsnio aiškinimo klausimo¹⁹.

Laisvo darbuotojų judėjimo apribojimo buvimas

Nagrinėjamo apribojimo pobūdis

31. Pateiktame klausime nacionalinis teismas nurodo, jog įdarbinimo subsidija teikiama su sąlyga, kad įdarbinti bedarbiai būtų registruoti ADEM teritorinėje darbo biržoje kaip darbo ieškantys asmenys. Toliau jis paaiškina, jog „neginčytina, kad tik Liuksemburgo teritorijoje gyvenantys asmenys gali registruotis ADEM, o joje negyvenantys bedarbiai to padaryti negali, todėl įdarbinimo subsidija faktiškai suteikiama tik darbdaviams, kurie įdarbina Liuksemburgo teritorijoje gyvenančius bedarbius“.

32. Liuksemburgas ginčija nacionalinio teismo išdėstytą nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos aiškinimą. Jis teigia, kad ADEM gali registruotis ne vien Liuksemburge gyvenantys darbuotojai. Be to, Liuksemburgas nurodo, kad visi ES piliečiai turi teisę registruotis ADEM. Jo teigimu, registracijai netaikomas joks pilietybės reikalavimas. Taigi, bedarbė, kaip antai M. Krier, kuri gyvena Vokietijoje, ten yra registruota kaip bedarbė, todėl bedarbio pašalpas gauna Vokietijoje, taip pat galėtų registruotis ADEM Liuksemburge, kad galėtų įsidarbinti toje valstybėje. Liuksemburgas nurodo, kad todėl nėra jokių apribojimų pagal SESV 45 straipsnį.

33. *Caves Krier* ir Komisija pritaria nacionalinio teismo pateiktam aiškinimui ir mano, kad nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata įtvirtintas gyvenamosios vietos reikalavimas asmenims, norintiems registruotis ADEM.

34. Nagrinėjamoje nacionalinės teisės nuostatoje nėra nurodyta, ar toks gyvenamosios vietos reikalavimas yra. Tačiau pažymėtina, kad trijų lygių teismai Liuksemburge²⁰ aiškino šią nuostatą remdamiesi tuo, kad tokia gyvenamosios vietos sąlyga iš tiesų yra taikoma.

18 — Žr. 37–39 punktus.

19 — 17 išnašoje minėto Sprendimo *Innovative Technology Center* 63–65 punktai ir juose nurodyta teismų praktika.

20 — *Tribunal administratif, Cour constitutionnelle*, nagrinėdamas jam pateiktą prejudicinį klausimą (žr. 13 išnašą), ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas (*Cour administrative*). Dar pridurčiau, kad toks įspūdis susidaro beveik dėl visos ADEM tinklavietėje viešai skelbiamos informacijos (žr. www.adem.public.lu/demandeur/placement/index.html).

35. Kalbant apie nacionalinės teisės nuostatų aiškinimą, Teisingumo Teismas iš esmės privalo jas nagrinėti remdamasis nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodytu vertinimu. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką valstybės narės vidaus teisės aiškinimas nepriklauso Teisingumo Teismo kompetencijai²¹. Per prejudicinių sprendimų priėmimo procedūrą Teisingumo Teismo ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo funkcijos yra aiškiai atskirtos, ir tik pastarasis privalo aiškinti nacionalinės teisės nuostatas²².

36. Todėl manau, kad visi vertinimai, ar SESV 45 straipsniu draudžiamas išankstinės registracijos reikalavimas, keliamas darbo ieškantiems asmenims, jeigu tokia registracija yra įdarbinimo subsidijos teikimo potencialiam darbdaviui sąlyga, turi būti grindžiami nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos aiškinimu, kurį yra nurodęs prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs nacionalinis teismas, pagal kurį jis apima gyvenamosios vietos reikalavimą.

Gyvenamosios vietos reikalavimas

37. Kadangi, kalbant apie nagrinėjamą nacionalinės teisės nuostatą, gyvenimas Liuksemburge yra registracijos ADEM sąlyga, o registracija ADEM yra įdarbinimo subsidijos teikimo sąlyga, labiau tikėtina, kad darbdavys iš Liuksemburgo, norintis įdarbinti 45 metų sulaukusį bedarbį, įdarbins Liuksemburge gyvenantį darbuotoją, už kurį pagalba paprastai teikiama²³, o ne pasienio darbuotoją, už kurį ji neteikiama.

38. Taigi, tikėtina, kad 45 metų sulaukusiems bedarbiams, gyvenantiems ne Liuksemburge, įsidarbinti šioje valstybėje yra sunkiau. Todėl tokia sąlyga gali atgrasyti tokius asmenis vyksti gyventi į kaimyninę valstybę.

39. Todėl manau, kad gyvenamosios vietos reikalavimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, yra darbuotojų judėjimo Europos Sąjungoje laisvės, garantuojamos SESV 45 straipsniu, apribojimas.

40. Nacionalinis teismas aiškina, kad jis prašo nurodyti, ar vis dėlto gyvenamosios vietos reikalavimas galėtų būti pateisinamas. Jis pažymi, kad Liuksemburgo vyriausybė, kuri nėra pagrindinės bylos šalis, neturėjo galimybės nurodyti, ar tokia kliūtis pateisinama atsižvelgiant į SESV 45 straipsnį, ir kad jis pats negali išdėstyti pateisinimo pagrindų savo iniciatyva.

41. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką laisvo darbuotojų judėjimo kliūtis neleistina, nebent ja siekiama Sutartį atitinkančio teisėto tikslo ir ji grindžiama privalomaisiais bendrojo intereso pagrindais. Tačiau net ir tokiu atveju reikia, kad šios priemonės taikymas būtų tinkamas nagrinėjamam tikslui įgyvendinti ir neviršytų to, kas būtina jam pasiekti²⁴.

42. Taigi, jeigu valstybės narės valdžios institucijos priima nuostatą, kuria nukrypstama nuo pagrindinės laisvės, tokia valstybė narė turi įrodyti, kad ta nuostata yra tinkama nagrinėjamam tikslui pasiekti ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti. Todėl pateisinamosios priežastys, kuriomis remiasi valstybė narė, turi būti papildytos šios valstybės priimtose priemonėse tinkamumo ir proporcingumo įvertinimu bei konkrečiais įrodymais, pagrindžiančiais jos argumentus²⁵.

21 — 2011 m. kovo 17 d. Sprendimo *Naftiliaki Etaireia Thasou AE* (sujungtos bylos C-128/10 ir C-129/10, Rink. p. I-1885) 40 punktas ir jame nurodyta teismų praktika.

22 — 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Corporación Dermoestética SA* (C-500/06, Rink. p. I-5785) 21 punktas.

23 — Pagal Darbo kodekso L.622-6 straipsnio 1 dalį, kuri taikoma visiems Liuksemburge gyvenantiems asmenims, darbo ieškantys bedarbiai privalo registruotis ADEM kaip darbo ieškantys asmenys (žr. šios išvados 11 punktą).

24 — 16 išnašoje minėto Sprendimo *Olympique Lyonnais* 38 punktas ir jame nurodyta teismų praktika.

25 — 2010 m. balandžio 13 d. Sprendimo *Bressol ir Chaverot* (C-73/08, Rink. p. I-2735) 71 punktas. Taip pat žr. 2012 m. birželio 14 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus* (C-542/09) 81 punktą.

43. Per prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą (kitais atvejais nagrinėjant ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį) nustatyti, ar nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata yra pateisinama, turi nacionalinis teismas, o ne Teisingumo Teismas²⁶. Teisingumo Teismo funkcija yra pateikti nacionaliniam teismui išaiškinimą. Tačiau tai padaryti itin sunku, jeigu faktinės aplinkybės ir teisės nuostatos tam tikrais požūriais apibūdintos neišsamiai (nors ir ne tiek, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą būtų nepriimtinas²⁷), todėl Teisingumo Teismas negali į iškeltus klausimus atsakyti taip tiksliai, kaip norėtų. Taigi, Teisingumo Teismui gali tekti tam tikrus klausimus palikti neišspręstus²⁸.

44. Prieš posėdį Teisingumo Teismas pasiūlė Liuksemburgui aptarti pateisinimo klausimą, kuris nebuvo nagrinėtas jo rašytinėse pastabose. Nepaisydamas papildomo specialaus prašymo (per posėdį) padėti spręsti pateisinimo klausimą, Liuksemburgas atsisakė pateikti su juo susijusių argumentų.

45. Kadangi nėra informacijos dėl to, ar gyvenamosios vietos sąlyga, kaip antai nagrinėjama šioje byloje, siekiama teisėto tikslo, manau, kad Teisingumo Teismas negali išaiškinti, ar ji proporcinga atsižvelgiant į tokio tikslo siekimą. Vis dėlto, kai nacionalinis teismas nagrinės tą klausimą, jam gali būti naudingos toliau išdėstytos pastabos.

46. Jeigu gyvenamosios vietos sąlyga yra absoliuti registracijos sąlyga, ja neišvengiamai atimama galimybė M. Krier padėtyje esančiam asmeniui registruotis kompetentingose institucijose. Todėl darbdavys, kuris įdarbina tokį asmenį, automatiškai neturi teisės gauti įdarbinimo subsidijos. Taigi, gyvenamosios vietos sąlygos, kaip antai nurodytos nacionalinio teismo, poveikis yra toks platus, kad vargu ar ji gali būti proporcinga, net jeigu kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos galėtų įrodyti, kad ja siekiama teisėto tikslo²⁹.

47. Todėl manyčiau, kad tokia gyvenamosios vietos sąlyga yra draudžiama pagal SESV 45 straipsnį, nes remiantis ja nustatoma, ar būsimas 45 metų sulaukusio bedarbio, kuriam taikoma tokia sąlyga, darbdavys gaus įdarbinimo subsidiją, ar ne.

Registracijos reikalavimas

48. Kadangi nacionalinis teismas nurodo, kad jis prašo išaiškinti, ar *registracijai* taikoma *gyvenamosios vietos* sąlyga draudžiama pagal SESV 45 straipsnį, nebūtina vertinti, ar paprastas registracijos reikalavimas pats savaime yra kliūtis. Tačiau kadangi Liuksemburgas atkakliai tvirtina, jog nagrinėjamoje nacionalinės teisės nuostatoje nėra įtvirtintos gyvenamosios vietos sąlygos, ir atsižvelgiant į tai, kad pastabas pateikusios valstybės narės yra išnagrinėjusios šią nuostatą taip, tarsi ji būtų paprasta registracijos sąlyga, šį požūrį išnagrinėsiu subsidiariai.

49. Reglamentas Nr. 1408/71 nėra tiesiogiai susijęs su šiuo klausimu. Įdarbinimo subsidija nėra socialinio draudimo išmoka, reglamentuojama šiuo teisės aktu. Be to, M. Krier prašymas skirti bedarbio išmoką nėra pagrindinės bylos objektas. Vis dėlto Austrija teigia, kad Reglamentu Nr. 1408/71 galima remtis kaip atskaitos tašku vertinant socialinę lengvatą, t. y. įdarbinimo subsidiją šioje byloje³⁰. Lenkija teigia: kadangi M. Krier yra pasienio darbuotoja, iš Teisingumo Teismo praktikos, susijusios su Reglamente Nr. 1408/71 71 straipsniu, visų pirma iš Sprendimo *Miethe*³¹, galima daryti išvadą, kad ji turi teisę pasirinkti, ar dėl bedarbio išmokų registruotis Vokietijoje, gyvenamosios vietos valstybėje, ar Liuksemburge, paskiausios darbo vietos valstybėje. Atsižvelgiant į

26 — 25 išnašoje minėto Sprendimo *Bressol ir Chaverot* 74 punktas.

27 — Žr. 22 punktą.

28 — 2000 m. kovo 30 d. Sprendimo *Jāmstālldhetsombudsmannen* (C-236/98, Rink. p. I-2189) 34 punktas.

29 — Žr. pavyzdžiui, 2002 m. liepos 11 d. Sprendimo *D’Hoop* (C-224/98, Rink. p. I-6191) 39 punktą.

30 — Tiek Austrija, tiek Komisija rašytinėse pastabose remiasi Reglamente Nr. 883/2004 nuostatomis. Tačiau kadangi faktinių bylos aplinkybių metu šis teisės aktas negaliojo (žr. 4 išnašą), šioje išvadoje remiausi Reglamentu Nr. 1408/71.

31 — Minėtas 8 išnašoje.

tai, kad ji pasirinko registruotis gyvenamosios vietos valstybėje, o ne Liuksemburge, nagrinėjamoje nacionalinės teisės nuostatoje įtvirtintos registracijos sąlygos ji neįvykdė savo asmeniniu pasirinkimu, o ne dėl pačios nuostatos. Komisija teigia, kad pagal Reglamentą Nr. 1408/71 M. Krier turi teisę registruotis tiek Vokietijoje, tiek Liuksemburge, tačiau ji negali to padaryti dėl nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos sąlygų.

50. Apskritai registracija ADEM, be kita ko, reiškia, kad atitinkamas asmuo ieško darbo, yra pasirengęs priimti darbo pasiūlymus ir turi teisę pasinaudoti ADEM teikiamomis įdarbinimo paslaugomis. Jeigu asmuo atitinka tam tikrus reikalavimus, įsiregistravęs jis gali gauti ir ADEM mokamas bedarbio išmokas. Tačiau asmenys gali registruotis, nepaisydami to, ar ADEM jiems taip pat moka bedarbio išmokas.

51. Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalyje nurodyti nacionalinės teisės aktai taikomi darbuotojo prašymui skirti bedarbio išmokas³². Tačiau joje nėra numatyta sąlygų, kuriomis sukuriamas teisė arba pareiga susisiekti su kuria nors socialinės apsaugos sistema³³. Apskritai, kalbant apie bedarbio išmokas, kompetentinga valstybė yra valstybė, kurioje bedarbis dirbo paskiausiai³⁴. Iš esmės už tokių išmokų mokėjimą ir papildomos nepiniginės naudos, kaip antai pagalbos ieškant naujo darbo, teikimą atsako tokia valstybė narė.

52. Tačiau 71 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtinta šio principo išimtis, susijusi su pasienio darbuotojais. Iš 71 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunkčio aiškiai matyti, kad pasienio darbuotojas, kuris visiškai neturi darbo, neturi teisės gauti bedarbio išmokų valstybėje, kurioje dirbo paskiausiai, net jeigu joje mokėjo įmokas, tačiau jis turi teisę prašyti skirti išmokas valstybėje narėje, kurioje gyvena³⁵.

53. Sprendime *Miethe* Teisingumo Teismas taip pat konstatavo, kad asmuo, kuriam taikomas 71 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis, išimtiniais atvejais taip pat gali būti laikomas darbuotoju, „išskyrus pasienio darbuotoją“, jeigu jis yra itin susijęs su valstybe, kurioje dirbo paskiausiai, todėl galėtų patekti į 71 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo sritį. Toks darbuotojas gali pasirinkti bedarbio išmokas gauti iš valstybės narės, kurioje dirbo paskiausiai, o ne iš gyvenamosios vietos valstybės narės³⁶.

54. Jeigu M. Krier padėtis buvo reglamentuojama 71 straipsnio 1 dalies a punktu (atrodo, kad taip ir buvo), ji neturėjo galimybės rinktis, kur registruotis gauti bedarbio išmokas. Ji privalėjo registruotis Vokietijoje, savo gyvenamosios vietos valstybėje. Kita vertus, jeigu remiantis Sprendime *Miethe* suformuota teismo praktika ji turėjo būti laikoma (išimties tvarka) darbuotoja, „išskyrus pasienio darbuotoją“, bet vis dėlto pasirinko registruotis Vokietijoje, ji negalėjo gauti bedarbio išmokų tiek Liuksemburge, tiek toje valstybėje³⁷. Todėl jeigu bedarbio išmokos jai buvo mokamos Vokietijoje, ji taip pat turėjo būti pasirengusi priimti jos valstybės kompetentingų valdžios institucijų teikiamus darbo pasiūlymus.

55. Tačiau negalima daryti išvados, kad Liuksemburgui draudžiama suteikti teisę tokiems asmenims, kaip antai M. Krier, registruotis ADEM, kad galėtų jiems padėti rasti darbą šioje valstybėje. Pagal ES teisę bedarbiams pasienio darbuotojams taip pat nedraudžiama registruotis ADEM siekiant to tikslo. Tokiomis aplinkybėmis tokius asmenis įdarbinę darbdaviai turėtų teisę prašyti suteikti įdarbinimo subsidiją.

32 — Žr. 6 punktą.

33 — 9 išnašoje minėto Sprendimo *Huijbrechts* 17 punktas ir jame nurodyta teismų praktika.

34 — 9 išnašoje minėto Sprendimo *Huijbrechts* 21 punktas ir jame nurodyta teismų praktika.

35 — 8 išnašoje minėto Sprendimo *Miethe* 9–11 punktai. Šiuose punktuose aiškiai skiriami darbuotojai, išskyrus pasienio darbuotojus, kurie turi galimybę rinktis, kaip numatyta 71 straipsnio 1 dalies b punkte, pateikti informaciją apie save arba valstybės narės, kur jie buvo įdarbinti paskiausiai, arba gyvenamosios vietos valstybės narės įdarbinimo tarnybai, ir pasienio darbuotojai, kuriems taikomas 71 straipsnio 1 dalies a punktas ir kurie tokio pasirinkimo neturi. Sprendimo *Miethe* aktualumą Reglamento Nr. 883/2004 požiūriu Teisingumo Teismas šiuo metu nagrinėja byloje *Jeltes* (C-443/11).

36 — Sprendimo *Miethe* 17 ir 18 punktai.

37 — 11 išnašoje minėto Sprendimo *Van Gestel* 23 punktas ir jame nurodyta teismų praktika.

56. Kaip teigia Liuksemburgo vyriausybė, tiesa, kad registracijos sąlyga asmenys nėra tiesiogiai diskriminuojami dėl pilietybės.

57. Todėl (nesant gyvenamosios vietos reikalavimo) pasienio darbuotojai, kaip antai M. Krier, iš esmės turėtų teisę registruotis ADEM.

58. Atsižvelgiant į tai, kad bedarbiai pasienio darbuotojai pagal Reglamento Nr. 1408/71 71 straipsnį privalo registruotis gyvenamosios vietos valstybėje narėje, kad gautų bedarbio išmokas, kyla klausimas, ar papildomas reikalavimas registruotis ir valstybės, kurioje jie dirbo paskiausiai, kompetentingose valdžios institucijose yra apribojimas SESV 45 straipsnio atžvilgiu, nes tokiems asmenims nustatoma papildoma prievolė, kuri netaikoma darbuotojams, gyvenantiems Liuksemburge, neturintiems registruotis dviejose kompetentingose valdžios institucijose tam, kad potencialus darbdavys gautų subsidiją.

59. Manau, kad nors (tokiu atveju) pasienio darbuotojai iš tiesų privalėtų registruotis dviejose valstybėse narėse, tokia padėtis nereikštų jų judėjimo laisvės apribojimo.

60. Pirma, dėl savo, kaip pasienio darbuotojų, padėties pobūdžio tokie asmenys yra įpratę tvarkyti reikalus tiek savo gyvenamosios vietos valstybėje narėje, tiek valstybėje narėje, kurioje dirba. Antra, registracija greičiausiai vykdoma užpildant formą (galbūt internetu), taip pat gali būti rengiamas pokalbis. Todėl vargu ar ši procedūra gali būti tokia administraciniu požiūriu sudėtinga ir (arba) brangi, kad būtų kliūtis. Trečia, pats pasienio darbuotojas yra suinteresuotas ieškoti darbo valstybėje narėje, kurioje jo galimybės susirasti naują darbą yra didžiausios. Todėl greičiausiai siekdami šio tikslo tokie asmenys būtų linkę registruotis ir valstybėje narėje, kurioje dirbo paskiausiai.

61. Todėl jeigu nebūtų gyvenamosios vietos reikalavimo, nemanyčiau, kad paprasčiausias reikalavimas registruotis ne tik gyvenamosios vietos valstybėje narėje, bet ir valstybėje narėje, kurioje asmuo dirbo paskiausiai, yra tokia pasienio darbuotojui užkraunama papildoma našta, kad, kalbant apie įdarbinimo subsidijos mokėjimą, ji tampa SESV 45 straipsnyje numatytos judėjimo laisvės kliūtis.

62. Atsižvelgiant į šią išvadą pateisinimo klausimo nagrinėti nebūtina. Tačiau siekdama nacionaliniam teismui suteikti visą būtiną informaciją trumpai išnagrinėsiu šiuo klausimu išdėstytus pareiškimus.

63. *Caves Krier* rašytinėse pastabose teigia, kad įdarbinimo subsidijos tikslas – skatinti darbdavius priimti į darbą vyresnio amžiaus ilgalaikius bedarbius ir suteikti jiems daugiau galimybių grįžti į darbo rinką³⁸. Tačiau nėra informacijos dėl nagrinėjamoje nacionalinės teisės nuostatoje numatytos registracijos sąlygos tikslo.

64. Austrija, Čekijos Respublika, Liuksemburgas ir Lenkija teigia, kad registracijos sąlygos nustatymas priklauso valstybių narių diskrecijai atlikti veiksmus, susijusius su įdarbinimo politika, nes šia sąlyga (reikalaujant minimalaus registracijos laikotarpio) užtikrinama, kad pagalbos gavėjas būtų susietas su atitinkamos valstybės darbo rinka.

65. Teisingumo Teismas yra konstatavęs, kad valstybės narės turi pasirinkti priemones, kurių pakaktų darbo srityje siekiamiems tikslams įgyvendinti. Jis pripažino, jog naudodamasi šiais įgaliojimais valstybės narės naudojasi didele diskrecija. Be to, užimtumo skatinimas yra teisėtas socialinės politikos tikslas³⁹.

38 — Aptardama šį klausimą *Caves Krier* remiasi Parlamento dokumentu Nr. 3798, p. 3, 1992–1993 m. sesija.

39 — 17 išnašoje minėto Sprendimo *Innovative Technology Center* 39 punktas ir jame nurodyta teismų praktika.

66. Apskritai pagrįsta manyti, jog registruotis ADEM reikalaujama siekiant užtikrinti, kad ji turėtų duomenis, būtinus norint parinkti darbo ieškantiems asmenims laisvas darbo vietas. Nėra nurodoma, kodėl reikalaujama, kad asmens duomenys būtų įregistruoti ne trumpiau kaip vieną mėnesį.

67. Kalbant apie įdarbinimo subsidijos teikimą, taip pat pažymėtina, kad registracijos sąlyga netaikoma visiems bedarbiams. Taigi, jeigu darbuotojas atleidžiamas pagal atleidimo iš darbo planą, jis neprivalo registruotis ADEM⁴⁰.

68. Todėl iš nagrinėjamos nuostatos neaišku, nei koks tiksliai galėtų būti jos tikslas, nei kodėl ji suformuluota būtent taip. Taigi, toliau analizuoti proporcingumo klausimo neįmanoma.

Registracijos kitoje valstybėje narėje pripažinimas

69. Komisija teigia, kad pagal ES teisę turi būti laikoma, jog kitoje valstybėje narėje atsiradusios faktinės aplinkybės arba atsitikę įvykiai atsirado arba įvyko valstybės narės, kurioje taikomi teisės aktai, teritorijoje (ji tai apibūdina kaip vienodo požiūrio principo išraišką arba tąsą)⁴¹. Komisija teigia, kad iš tos teismų praktikos matyti, jog Liuksemburgas turėtų atsižvelgti į tai, kad M. Krier buvo įregistruota kaip bedarbė Vokietijoje ir kad to turėtų pakakti norint įvykdyti registracijos reikalavimą ir įgyti teisę gauti įdarbinimo subsidiją.

70. Nesu linkusi laikytis Komisijos išdėstyto požiūrio.

71. Registracijos sąlygas ir tikslus reglamentuoja kiekviena valstybė narė ir jie nebūtinai yra vienodi. Kadangi nėra informacijos apie tai, ar kitos valstybės narės teikia įdarbinimo paslaugas, kurios yra pakankamai panašios į teikiamas ADEM, ir valstybių narių registracijos reikalavimų bedarbio išmokoms gauti tarpusavio pripažinimo sistemos⁴², nesu tikra, kad bedarbiui paprasčiausiai įsiregistravus vienos valstybės narės nacionalinėse valdžios institucijose turėtų būti laikoma, kad jis yra įvykdęs sąlygas, gauti tokias išmokas kitoje valstybėje narėje, todėl jo naujas darbdavys toje valstybėje turėtų įgyti teisę gauti įdarbinimo subsidiją.

Išvada

72. Todėl, mano nuomone, Teisingumo Teismas į *Cour administrative* pateiktą klausimą turėtų atsakyti taip:

Pagal SESV 45 straipsnį draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kaip antai *Code du travail* L.541-1 straipsnio pirma pastraipa, kuriose numatyta, jog bedarbiai privalo įvykdyti gyvenamosios vietos reikalavimą, kad galėtų registruotis kompetentingose nacionalinėse valdžios institucijose, o tokia registracija yra įdarbinimo subsidijos teikimo darbdaviui, kuris įdarbina tam tikros kategorijos bedarbius, sąlyga.

40 — Žr. šios išvados 10 punktą.

41 — Komisija remiasi 1969 m. spalio 15 d. Sprendimu *Ugliola* (15/69, Rink. p. 363), 1991 m. spalio 4 d. Sprendimu *Paraschi* (C-349/87, Rink. p. I-4501) ir 1995 m. lapkričio 22 d. Sprendimu *Ioannis Vougioukas* (C-443/93, Rink. p. I-4033).

42 — Reglamente Nr. 1408/71 nėra jokių nuostatų dėl registracijos sąlygų tarpusavio pripažinimo. Pažymėtina, kad Reglamente Nr. 883/2004 įtvirtinta nuostata dėl valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų keitimosi informacija, tačiau juo nekeičiama padėtis, susijusi su registracijos reikalavimų tarpusavio pripažinimu.